

Rapport

Datum: 26 september 2006
Rapportnummer: 2006/328

Klacht

Verzoeker werd op 6 oktober 2004 door ambtenaren van het regionale politiekorps Gelderland-Zuid meegenomen naar het politiebureau. Verzoeker klaagt er in dit verband over dat de politieambtenaren:

- hem de door hem gevraagde medische zorg hebben onthouden;
- geen ambulance ter plaatse hebben geroepen;
- hem met geweld tegen de grond hebben gewerkt, als gevolg waarvan verzoeker kneuzingen heeft opgelopen aan zijn lichaam;
- hem aan de handboeien naar de politiebus en door het politiebureau hebben gesleept, als gevolg waarvan verzoeker verwondingen heeft opgelopen aan zijn polsen en voeten;
- roekeloos hebben gereden terwijl verzoeker geboeid op de bodem van de politiebus lag, als gevolg waarvan verzoeker een verwonding heeft opgelopen aan zijn gezicht.

Verder klaagt verzoeker erover dat de korpsbeheerder van het regionale politiekorps Gelderland-Zuid:

- onvoldoende heeft gemotiveerd waarom zij in haar oordeel over de klacht van het advies van de klachtencommissie is afgeweken;
- niet is ingegaan op verzoekers verzoek om schadevergoeding.

Beoordeling

I. Algemeen

1. Op woensdagavond 6 oktober 2004 raakte verzoeker gewond door een krab en een beet van een kat. Hierdoor werd verzoeker onwel en maakte een afspraak bij de Centrale Huisartsenpost (CHP). Hij belde een taxi en wachtte buiten. Op een gegeven moment zakte hij in elkaar en belde hij 112 voor een ambulance. Vervolgens kwamen politieambtenaren J. en Br. ter plaatse. Zij brachten verzoeker uiteindelijk geboeid over naar het politiebureau.

2. Bij brief van 14 oktober 2004 diende verzoeker een klacht in bij het regionale politiekorps Gelderland-Zuid over de handelwijze van de politieambtenaren op 6 oktober 2004. Op 27 oktober 2004 vond een klachtgesprek plaats tussen verzoeker en klachtbehandelaar V. Bij brief van 11 januari 2005 achtte de districtschef de klachten niet gegrond. Vervolgens verzocht verzoeker om een formele behandeling van zijn klacht door de korpsbeheerder. Nadat de Klachtencommissie politieoptreden Politieregio

Gelderland-Zuid (verder: klachtencommissie) hierover advies had uitgebracht, stuurde de korpsbeheerder op 25 mei 2005 een klachtafhandelingsbrief naar verzoeker.

3. De korpsbeheerder acht de klachten gegrond ten aanzien van het boeien en het wederrechtelijk beroven van zijn vrijheid. De korpsbeheerder stelde onder meer dat het op grond van artikel 2 van de Politiewet niet is toegestaan iemand tegen zijn wil in mee te nemen naar het politiebureau en daar in te sluiten. Verzoeker was niet voor enig strafbaar feit aangehouden en derhalve niet rechtens van zijn vrijheid beroofd. Het was dan ook niet toegestaan handboeien aan te leggen.

4. De overige klachten werden ongegrond verklaard. Aangezien verzoeker zich hier niet in kon vinden, wendde hij zich bij brief van 11 augustus 2005 tot de Nationale ombudsman.

II. Ten aanzien van het onthouden van medische zorg

Bevindingen

1. Verzoeker klaagt erover dat de politieambtenaren hem de door hem gevraagde medische zorg hebben onthouden. Verzoeker stelde dat hij tegen de politieambtenaren die hem op straat aantroffen had gezegd dat hij een ambulance wilde. De politieambtenaren riepen echter geen ambulance ter plaatse, maar brachten hem over naar het politiebureau. Ook op het politiebureau had hij aangegeven dat hij lichamelijk ziek was. Er werd niet gereageerd op zijn verzoek om een dokter. Hij werd slechts onderzocht door een medewerker van de crisisdienst van de GGZ.

2.1. Uit de mutatie, opgemaakt op 6 oktober 2004 om 21.33 uur door politieambtenaren Br. en J., blijkt onder meer dat er bij aankomst op het politiebureau geen arts was gewaarschuwd gelet op de geringe aard van de verwondingen van verzoeker.

2.2. Politieambtenaren J. en Br. verklaarden tijdens de klachtenprocedure bij de politie onder meer het volgende. Na een melding van de meldkamer waren ze naar de betreffende plaats gegaan omdat daar iemand onwel zou zijn geworden. Ter plaatse lag verzoeker ineen gekropen op straat met zijn handen voor zijn gezicht. Hij bewoog nauwelijks. Zij vertelden hem dat ze van de politie waren en vroegen wat er aan de hand was. Verzoeker schrok en probeerde zich te verschuilen door tegen de muur van het perceel aan te gaan liggen. Hij maakte ongecontroleerde bewegingen met zijn armen en benen. Verzoeker gaf aan dat hij geen politie wilde. Uiteindelijk vertelde verzoeker dat hij was gekrabd door een kat en dat hij daardoor bloedvergiftiging had. Daarbij stroopte hij zijn mouwen op tot aan zijn schouders en wees naar zijn arm. Hij zei iets in de strekking van "Kijk zien jullie dat dan niet! Ik ben gekrabd en heb een bloedvergiftiging." Verzoeker kwam op J. en Br. erg verward over en reageerde niet normaal op hun vragen en hun aanwezigheid.

J. en Br. zagen dat verzoeker een paar kleine krasjes had op zijn (linker)arm ter hoogte van zijn pols. Het leek alsof verzoeker in de veronderstelling was dat zijn hele arm tot aan zijn schouder was bekrast. Vervolgens stelden ze voor om verzoeker mee te nemen naar het politiebureau om daar een arts voor hem te waarschuwen. Daarop riep verzoeker dat hij geen politie wilde, maar een ambulance. Verzoeker sprak duidelijk, maar kwam geestelijk verward over, aldus J. en Br. Verzoeker probeerde ook zelf met zijn mobiele telefoon een ambulance te bellen. Op een gegeven moment rende verzoeker de straat op, waardoor een auto moest remmen. Verzoeker bleef op de weg staan. J. en Br. besloten op dat moment dat verzoeker een gevaar was voor zichzelf en anderen en daarbij de openbare orde verstoorde. Zij hielden verzoeker aan op grond van artikel 2 van de Politiewet. Nadat ze verzoeker hadden geboid, werd het lichaam van verzoeker slap. Tijdens het vervoer en bij aankomst op het politiebureau bleef verzoeker bewegingloos en reageerde niet op vragen.

2.3. Tijdens de zitting van de klachtencommissie op 22 maart 2005 verklaarde politieambtenaar Br. onder meer het volgende. Zij hadden niet overwogen om verzoeker naar een huisarts te brengen. Dit zou ondoenlijk zijn geweest, gezien het aantal huisartsen, aldus Br. Een ambulance waarschuwen leek gezien de aard van de verwondingen niet nodig.

2.4. Br. en J. verklaarden tijdens het onderzoek van de Nationale ombudsman dat verzoeker op een gegeven moment bewegingloos werd. Verzoeker leek buiten bewustzijn, of althans tussen bewustzijn in, aldus Br. Volgens J. was verzoeker niet buiten bewustzijn, maar hield hij zich slap.

3. De klachtencommissie oordeelde in haar advies van 11 april 2005 onder meer het volgende. Artikel 2 van de Politiewet draagt de politie op hulp te verlenen aan hen die deze behoeven. De artikelen 24 en 25 van de Ambtsinstructie leggen de politieambtenaren een zorgplicht op. Op grond van deze opdracht heeft de politie niet het recht mensen tegen hun wil mee te nemen naar het bureau, tenzij er sprake is van een noodsituatie. Hiervan was in dit geval niet gebleken.

Verder stelde de klachtencommissie dat het niet voor de hand lag om voor het verkrijgen van medische hulp naar het politiebureau te gaan. Het had meer voor de hand gelegen als J. en Br. telefonisch contact met een huisarts of de huisartsenpost hadden gezocht. Ze hadden verzoeker ook naar de huisartsenpost kunnen vervoeren. De klachtencommissie oordeelde dat J. en Br. er niet voor hadden mogen kiezen verzoeker tegen zijn wil in mee te nemen naar het bureau. Hierdoor verhinderden ze dat aan verzoeker op korte termijn die medische hulp en zorg werd verleend, waar verzoeker op dat moment behoefte aan had en naar op zoek was. De klachtencommissie oordeelde dat de klacht gegrond verklaard diende te worden.

4. De korpsbeheerder volgde het advies van de klachtencommissie niet en achtte de klacht niet gegrond bij beslissing van 25 mei 2005. De korpsbeheerder stelde dat verzoeker medische hulp had gekregen op het politiebureau. Derhalve was hem geen medische zorg onthouden. Verder stelde ze dat de betrokken politieambtenaren verzoeker beter ter plaatse hadden kunnen laten, of naar de huisartsenpost hadden kunnen brengen. De korpsbeheerder stelde voorts dat de verwondingen van verzoeker niet dermate ernstig van aard waren geweest dat de betrokken ambtenaren een ambulance hadden moeten roepen. Nadien is ook niet anders gebleken, aldus de korpsbeheerder.

5. Bij brief van 23 november 2005 liet de korpsbeheerder weten bij haar eerdere standpunt te blijven en achtte de klacht niet gegrond. Ze stelde dat de klacht volgens haar betrekking had op de medische zorg op het politiebureau en niet, zoals de klachtencommissie stelde, op de medische zorg ter plaatse.

6. In reactie op het standpunt van de korpsbeheerder stelde verzoeker bij brief van 12 januari 2006 dat de klacht betrekking had op beide door de korpsbeheerder onderscheiden momenten. Op het moment dat de politieambtenaren verzoeker aantroffen werd verzoeker medische zorg onthouden door hem mee te nemen naar het bureau. Op het politiebureau werd verzoeker onderzocht door de GGZ, verantwoordelijk voor de geestelijke gezondheidszorg, in plaats van door een dokter voor de lichamelijke klachten van verzoeker.

Verder stelde verzoeker dat het niet aan de politie is om te beslissen over de medische toestand van betrokkenen. Voorts verwees verzoeker naar artikel 24, lid 2 van de Ambtsinstructie waarin wordt gesteld dat ambtenaren ervoor dienen te zorgen dat mensen die niet aanspreekbaar zijn per ambulance naar het ziekenhuis worden vervoerd.

7. In reactie hierop gaf de korpsbeheerder aan dat het tot de taak van politieambtenaren hoort ter plaatse een inschatting te maken van de (medische) toestand van een persoon. De politieambtenaren hadden de verwondingen van verzoeker niet als levensbedreigend ingeschat. Zij konden op grond van de aard van de verwondingen in alle redelijkheid tot het besluit komen geen ambulance te roepen.

8. Tijdens het onderzoek van de Nationale ombudsman verklaarde huisarts Jo. onder meer het volgende. Jo. behandelde verzoeker op de huisartsenpost op 7 oktober 2004 rond 2.00 uur in de ochtend. Verzoeker had katkrabben aan zijn linkerhand en er liep een rode streep aan de binnenzijde van zijn linkeronderarm tot aan de oksel. Dit duidde op lymfangitis, een infectie van de lymfebanen. Lymfangitis is nog geen bloedvergiftiging. Als men niets doet, dan kan het via de lymfebanen in het bloed komen hetgeen kan leiden tot bloedvergiftiging. Op het moment dat Jo. verzoeker behandelde, was er sprake van lymfangitis, niet van bloedvergiftiging. Verzoeker had op dat moment ook geen koorts. Ze gaf hem flucolx, een antibiotica tegen de lymfangitis, en een tetanusprik. Het meest opvallende symptoom van lymfangitis is meestal de wond waar het mee begint. In dit geval de krab door de kat op de

arm van verzoeker.

Beoordeling

9.1. Ingevolge het bepaalde in artikel 2 van de Politiewet 1993 is het de taak van de politie om de rechtsorde te handhaven en om hulp te verlenen aan hen die deze behoeven (zie Achtergrond, onder 1.). Bij de uitvoering van die taken kan optreden door de politie in een noodsituatie geboden zijn terwijl niet (direct) een passend alternatief voorhanden is. De hulpverlening is geen exclusieve taak van de politie. Dit betekent dat de politie, als zij in een noodsituatie hulpverlenend optreedt, zich er in beginsel van moet hebben vergewist dat er op dat moment geen andere, meer geschikte vorm van hulpverlening beschikbaar is. Evenzo mag van de politie worden verwacht dat zij zich in zo'n geval inspant om, voor zover nodig, na haar eerste optreden zo snel mogelijk naar passende alternatieven te zoeken.

9.2. Deze hulpverleningstaak wordt verder ingevuld door artikel 24 en 25 van de Ambtsinstructie voor de politie, de Koninklijke Marechaussee en de buitengewoon opsporingsambtenaar (verder: Ambtsinstructie). Bij het uitoefenen van haar taken draagt de politie er, blijkens artikel 25 van de Ambtsinstructie, zorg voor dat personen die onmiddellijk gevaarlijk zijn hetzij voor de openbare orde, veiligheid of gezondheid, hetzij voor zichzelf, van openbare plaatsen worden verwijderd en zo mogelijk worden overgedragen aan het eigen zorgkader. Indien de politie weet of vermoedt dat een persoon die gevaar voor zichzelf of anderen veroorzaakt geestelijk gestoord is, waarschuwt zij een arts. Op grond van artikel 24 van de Ambtsinstructie draagt de politie er verder zorg voor dat personen met lichte verwondingen of ziekteverschijnselen, of personen ten aanzien van wie twijfel op dit punt bestaat, de weg te wijzen naar een huisarts of de EHBO. Indien noodzakelijk, bemiddelt de ambtenaar bij het verkrijgen van passend vervoer. De politieambtenaar draagt er verder zorg voor dat personen met ernstige verwondingen en bewustelozen per ambulance naar het ziekenhuis worden vervoerd (zie Achtergrond, onder 2.).

9.3. Op grond van het bepaalde in artikel 32 van de Ambtsinstructie dient de politie een arts te raadplegen wanneer een ingeslotene daar om vraagt (zie Achtergrond, onder 2.).

9.4. Het vereiste van professionaliteit houdt in dat ambtenaren met een bijzondere training of opleiding jegens burgers overeenkomstig de standaarden van hun beroepsgroep handelen. Meer in het bijzonder mag van politieambtenaren worden verwacht dat zij de regels wat betreft de medische zorg zorgvuldig in acht nemen.

10. Verzoekers klacht richt zich op het onthouden van de door hem gevraagde medische zorg ter plaatse, het onthouden van de door hem gevraagde medische zorg op het politiebureau en het niet ter plaatse roepen van een ambulance.

Wat betreft het onthouden van medische zorg ter plaatse

11. Uit het onderzoek is gebleken dat verzoeker duidelijk aangaf dat hij niet mee wilde naar het politiebureau, maar dat hij een ambulance wilde. De Nationale ombudsman is - met de korpsbeheerder en de klachtencommissie - van oordeel dat het voor de hand had gelegen dat de betrokken politieambtenaren verzoeker naar de huisartsenpost hadden gebracht. Door verzoeker - tegen zijn wil in - mee te nemen naar het politiebureau, in plaats van contact op te nemen met de huisartsenpost of verzoeker naar de huisartsenpost te brengen, heeft de politie verzoeker echter ter plaatse onthouden van de door hem gevraagde medische zorg. Hiermee heeft de politie gehandeld in strijd met het vereiste van professionaliteit.

De onderzochte gedraging is op dit punt niet behoorlijk.

Wat betreft het onthouden van medische zorg op het politiebureau

12. Vaststaat dat verzoeker tijdens zijn verblijf op het politiebureau is onderzocht door een medewerker van de GGZ. Verzoeker had echter verzocht om een arts in verband met zijn lichamelijke klachten. Uit het onderzoek is verder gebleken dat de betrokken politieambtenaren geen arts hebben gewaarschuwd gezien de geringe aard van de verwondingen van verzoeker.

Gelet op verzoek van verzoeker om een arts voor zijn lichamelijke klachten, zijn verwondingen op zijn arm en zijn bewegingloosheid, is de Nationale ombudsman van oordeel dat de politieambtenaren op grond van artikel 32 van de Ambtsinstructie een arts hadden dienen te raadplegen voor deze lichamelijke klachten. Het feit dat een medewerker van de GGZ verzoeker heeft onderzocht, doet hier niet aan af. Door geen arts voor de lichamelijke klachten van verzoeker te raadplegen, heeft de politie gehandeld in strijd met het vereiste van professionaliteit.

De onderzochte gedraging is op dit punt niet behoorlijk.

Wat betreft de ambulance

13. Uit het onderzoek is verder gebleken dat verzoeker op een gegeven moment in een toestand van bewegingloosheid geraakte en niet reageerde op vragen van de politieambtenaren. Mede gelet op artikel 24 van de Ambtsinstructie, is de Nationale ombudsman van oordeel dat de politieambtenaren op dat moment een ambulance hadden dienen te bellen. Het feit dat de feitelijke verwondingen gering leken, doet hier niet af. Door dit na te laten hebben de politieambtenaren gehandeld in strijd met het vereiste van professionaliteit.

De onderzochte gedraging is op dit punt niet behoorlijk.

III. Ten aanzien van het met geweld tegen de grond werken

Bevindingen

1. Verder klaagt verzoeker erover dat de politieambtenaren hem met geweld tegen de grond hebben gewerkt. Daarna voelde hij een of twee knieën met grote kracht op zijn rug duwen. Verzoeker stelde hierbij dat hij hierdoor kneuzingen, onder andere aan zijn borst, had opgelopen.

2. De korpsbeheerder achtte de klacht bij brief van 23 november 2005 niet gegrond. De korpsbeheerder stelde dat de betrokken politieambtenaren aan de hand van hun gedetailleerde eensluidende verklaringen voldoende aannemelijk hadden gemaakt dat verzoeker niet met (buitenproportioneel) geweld tegen de grond was gewerkt.

3.1. In de mutatie, opgemaakt op 6 oktober 2004 om 21.33 uur door J. en Br., is onder meer opgenomen dat Br. en J. verzoeker met enige dwang op het trottoir naar de grond hebben gebracht.

3.2. Politieambtenaren Br. en J. verklaarden tijdens de klachtenprocedure bij de politie onder meer het volgende. Verzoeker rende op een gegeven moment krampachtig en kennelijk verward de rijbaan op. Hierdoor moest een voorbij komende auto remmen. Verzoeker bleef op de rijbaan staan. J. en Br. trokken verzoeker van de rijbaan weer het trottoir op waarbij zij hem vast pakten aan beide armen. Vervolgens hielden ze verzoeker aan en vertelden hem dat hij meeding naar het politiebureau. Verzoeker reageerde hierop met hevige stuiptrekkende bewegingen met zijn armen. J. en Br. brachten verzoeker vervolgens met lichte dwang naar de grond waar hem de transportboeien werden aangelegd. De lichte dwang bestond uit het vastpakken aan beide armen en het vervolgens langzaam begeleiden naar de grond.

3.3. Tijdens het onderzoek van de Nationale ombudsman verklaarde politieambtenaar Br. dat hij en J. verzoeker bij zijn arm beetpakten en hem van de weg op het trottoir trokken. Verzoeker was licht van postuur en maakte geen sterke indruk. Ze brachten verzoeker met een duw uit balans, waardoor verzoeker op zijn buik op de grond kwam. Zij hebben met één arm op de rug van verzoeker geduwd om hem op de grond te houden en hem te kunnen boeien. Volgens Br. is verzoeker heel tener. Daarom was het niet nodig om druk met hun knieën te zetten.

Verder verklaarde Br. dat verzoeker staand geboeid had kunnen worden. Ze hadden ervoor gekozen om verzoeker naar de grond te brengen, alvorens hem te boeien, omdat hij verward was en steeds heen en weer liep. De bewegingen die verzoeker maakte waren niet tegen hen gericht. Verzoeker toonde geen agressie in hun richting.

3.4. Tijdens het onderzoek van de Nationale ombudsman verklaarde politieambtenaar J. onder meer het volgende. Ze hadden verzoeker naar de grond gewerkt om beter overzicht en controle te hebben over wat verzoeker zou kunnen doen. Het was mogelijk geweest om verzoeker staand te boeien, maar op de grond had verzoeker minder bewegingsvrijheid. Ze wisten niet wat ze konden verwachten, aangezien verzoeker een verwarde indruk maakte.

Verzoeker vertoonde geen verzet tegen hen, eerder tegen de situatie. Ze drukten op de schouders van verzoeker om hem onder controle te houden. Het leek J. onmogelijk dat verzoeker hieraan ietsel aan zijn ribben had overgehouden.

4. In reactie op het standpunt van de korpsbeheerder stelde verzoeker bij brief van 12 januari 2006 dat hij niet naar de grond had moeten worden gebracht.

5.1. Verzoeker overlegde een medische verklaring van de behandelend huisarts L., waar hij op 7 oktober 2004 overdag op het spreekuur was geweest. In deze verklaring is onder meer het volgende opgenomen:

"Zijn polsen en ellebogen zijn gezwachteld. Op zijn lichaam lopen twee rode strepen tot onder de oksel. A. is op 6 oktober 2004 door een kat gebeten en voelde zich daarna erg slap worden. Hij zag rode strepen op zijn armen. A. laat me weten dat hij mishandeld is door politieagenten en geeft aan hierdoor kneuzingen te hebben op vele plaatsen op zijn lichaam."

5.2. Tijdens het onderzoek van de Nationale ombudsman verklaarde huisarts Jo. onder meer het volgende. Ze kon zich niet meer herinneren of verzoeker kneuzingen aan polsen, voeten of ribben had. Ze had hiervan geen aantekening gemaakt in het dossier. Uit het medische dossier bleek dat verzoeker veel schrammen en een hematoom (bloeduitstorting) had. Ze kon zich niet meer herinneren waar dat precies was.

Beoordeling

6. Het evenredigheidsvereiste houdt in dat bestuursorganen voor het bereiken van een doel een middel aanwenden dat voor de betrokkenen niet onnodig bezwarend is en dat in evenredige verhouding staat tot dat doel.

7. Vast staat dat verzoeker niet voor enig strafbaar feit was aangehouden en derhalve niet rechtens van zijn vrijheid was beroofd. Het was dan ook niet toegestaan handboeien aan te leggen (zie hiervoor, onder I.3.). Het was derhalve ook niet toegestaan verzoeker hiervoor naar de grond te werken.

Volledigheidshalve zal bij de toetsing van dit klachtonderdeel worden gekeken of bij een terechte aanhouding, de gedraging al dan niet behoorlijk was.

8. Uit het onderzoek is gebleken dat verzoeker naar de grond is gewerkt om hem te boeien, omdat verzoeker verward was en de politieambtenaren niet wisten wat ze konden verwachten. Gelet op het feit dat het verzet van verzoeker niet tegen hen was gericht en verzoeker geen sterke indruk maakte, is de Nationale ombudsman van oordeel dat verzoeker op een minder ingrijpende wijze had kunnen worden aangehouden. Beide politieambtenaren verklaarden dat verzoeker ook staand had kunnen worden geboeid. Door verzoeker naar de grond te werken, heeft de politie gehandeld in strijd met het evenredigheidsvereiste.

De onderzochte gedraging is op dit punt niet behoorlijk.

9. Verder merkt de Nationale ombudsman op dat uit de verklaringen van artsen die verzoeker op of rond 6 oktober 2004 hebben behandeld, niet is gebleken dat verzoeker kneuzingen aan zijn borst had opgelopen. De verklaring van huisarts Li. is slechts een weergave van het verhaal van verzoeker, niet van eigen onderzoek.

IV. Ten aanzien van de wijze waarop verzoeker naar de bus is vervoerd

Bevindingen

1.1. Verzoeker klaagt er verder over dat de politieambtenaren hem aan de handboeien naar de politiebuis en door het politiebureau hebben gesleept, als gevolg waarvan verzoeker verwondingen heeft opgelopen aan zijn polsen en voeten. Verzoeker stelde hierbij dat hij door de pijn zijn schoenen had uitgeschopt. Vervolgens werd hij aan de handboeien, met het gezicht naar beneden naar de politiebuis gesleurd waarbij de bovenkanten van zijn voeten over de straat sleepten. Aangekomen op het politiebureau werd verzoeker opnieuw aan de handboeien het bureau in en door het bureau heen gesleurd naar een cel.

1.2. Verzoeker stuurde met zijn klachtbrief foto's mee van zijn voeten, handen en polsen, genomen naar aanleiding van het incident op 6 oktober 2004. Op de foto's van de handen is een bloeditstorting rond de pols te zien. Op de foto's van de voeten zijn op de wreven van de voeten schaafplekken van ongeveer een centimeter te zien.

2.1. Politieambtenaren J. en Br. verklaarden tijdens de klachtenprocedure bij de politie onder meer het volgende. Verzoeker maakte heftige bewegingen met zijn benen waardoor zijn schoenen uitgingen. Verzoeker toonde geen verzet in hun richting, maar het was lastig om verzoeker in bedwang te houden. Zonder aanleiding werd het lichaam van verzoeker slap. Verzoeker reageerde niet op de politieambtenaren, en zijn lichaam bleef slap. Br. en J. pakten verzoeker onder zijn bovenarmen nabij de oksel, tilden hem op en brachten hem naar de dienstbus, waarbij de voeten van verzoeker over de grond sleepten. De afstand van het slepen bedroeg hooguit 6 meter. Verzoeker werd niet aan de handboeien om zijn polsen opgetild, aldus Br. en J.

Bij aankomst op het politiebureau lag verzoeker nog steeds bewegingloos op de vloer van de dienstbus. Hij reageerde niet op het verzoek van Br. en J. om op te staan. Zij pakten verzoeker onder de bovenarm nabij de oksel op en sleepten hem naar de lift en vervolgens naar de ophoudkamer. Hierbij sleepte verzoeker wederom met zijn voeten over de grond.

2.2. Tijdens de hoorzitting van de klachtencommissie verklaarde Br. dat verzoeker met de wreef van zijn voeten over de grond had gesleept. Dat kan tot verwondingen hebben geleid.

2.3. Tijdens het onderzoek van de Nationale ombudsman verklaarden Br. en J. dat het zeer lastig was om iemand die niet beweegt op te tillen of te vervoeren.

3. De korpsbeheerder achtte de klacht niet gegrond. Ze achtte het aannemelijk dat Br. en J. verzoeker niet hadden voortgesleept aan zijn handboeien. De klachtencommissie stelde daarbij dat het meer voor de hand lag en efficiënter was om verzoeker, wiens handen achter zijn rug geboeid waren, onder de bovenarm bij de oksel beet te pakken om hem te verplaatsen.

4. De korpsbeheerder liet bij brief van 23 november 2005 weten bij haar eerdere standpunt te blijven. In aanvulling hierop stelde zij dat Br. had verklaard dat de wreef van de voeten van verzoeker over de grond hadden gesleept en dat dit tot verwondingen kan hebben geleid.

5. In reactie op het standpunt van de korpsbeheerder stelde verzoeker dat het evident is dat voeten die onbeschermd over straat slepen verwond raken. Hij verwees hierbij naar de foto's van de voeten van verzoeker.

6. Tijdens het onderzoek verklaarde huisarts Jo., die verzoeker op 7 oktober 2004 rond 2.00 uur in de ochtend had behandeld, onder meer het volgende. Volgens Jo. is 'bewusteloos raken' geen symptoom van lymfangitis. De stelling van verzoeker dat hij zich niet meer kon bewegen of kon praten, maar dat hij nog wel kon zien en horen, kon Jo. niet plaatsen als een symptoom van lymfangitis. Verder verklaarde ze dat verzoeker naar alcohol rook. Ze had dit verder niet getest.

Beoordeling

7. Het evenredigheidsvereiste houdt in dat bestuursorganen voor het bereiken van een doel een middel aanwenden dat voor de betrokkenen niet onnodig bezwarend is en dat in evenredige verhouding staat tot dat doel.

Wat betreft het vervoer van verzoeker naar de bus

8. Uit het onderzoek is gebleken dat verzoeker geen schoenen meer aanhad toen de politieambtenaren hem vervoerden naar de bus. Tijdens het vervoer sleepte de bovenkant

van zijn voeten over de straat. De Nationale ombudsman acht het dan ook aannemelijk dat verzoeker hierdoor - zoals politieambtenaar Br. ook stelde - verwondingen aan zijn voeten heeft overgehouden.

Los van de vraag of verzoeker buiten bewustzijn was of zich bewusteloos hield, is de Nationale ombudsman van oordeel dat het meer voor de hand had gelegen verzoeker op een andere wijze vast te pakken, waarbij verzoeker geen verwondingen aan zijn voeten zou hebben opgelopen. Door dit na te laten heeft de politie gehandeld in strijd met het evenredigheidsvereiste.

De onderzochte gedraging is op dit punt niet behoorlijk.

Wat betreft het aan de handboeien optillen

9. De verklaringen van de betrokken politieambtenaren en verzoeker lopen op dit punt uiteen. Volgens verzoeker trokken de politieambtenaren hem omhoog aan de boeien om zijn polsen. Politieambtenaren Br. en J. verklaarden dat ze verzoeker bij zijn bovenarmen nabij of onder zijn oksel hebben gepakt. Niet is gebleken van feiten of omstandigheden op grond waarvan aan de ene lezing meer betekenis moet worden toegekend dan aan de andere.

De Nationale ombudsman onthoudt zich op dit punt van een oordeel.

10. Verder merkt de Nationale ombudsman op dat de verwondingen aan de polsen van verzoeker het gevolg kunnen zijn geweest van het boeien van verzoeker.

V. Ten aanzien van het roekeloos rijden

Bevindingen

1. Voorts klaagt verzoeker erover dat de politieambtenaren roekeloos hebben gereden terwijl verzoeker geboeid op de bodem van de politiebus lag, als gevolg waarvan verzoeker een verwonding heeft opgelopen aan zijn gezicht.

2.1. Tijdens de klachtenprocedure bij de politie verklaarden politieambtenaren Br. en J. onder meer het volgende. Ze hadden verzoeker bewust op de grond van de bus gelegd om op die manier beter controle te houden over verzoeker. J. ging naast verzoeker achter in de bus zitten waar hij verzoeker vasthield in de kraag van zijn jas en aan de transportboeien. J. wilde de bewegingen die verzoeker nog maakte reguleren met de gedachte hem rustig te krijgen. J. en verzoeker droegen geen gordel.

Br. reed vervolgens de busbaan richting het station op om spoediger op het bureau te zijn om verzoeker hulp te kunnen bieden. Br. moest vervolgens abrupt remmen om een aanrijding met een personenauto te voorkomen. De bestuurder van de personenauto had

het dienstvoertuig kennelijk niet gezien. Door het abrupt remmen schoof J. samen met verzoeker tegen de achterzijde van de bestuurderstoel. Bij aankomst op het bureau zagen ze dat verzoeker een klein sneetje had onder zijn linkeroog en een sneetje aan de binnenkant van zijn onderlip. De genoemde verwondingen waren niet van dien aard dat er bloed uit kwam stromen. Na aankomst op het bureau lag verzoeker nog steeds bewegingloos op de vloer van de bus.

2.2. Tijdens het onderzoek van de Nationale ombudsman verklaarde politieambtenaar Br. onder meer het volgende. Er bestaan geen richtlijnen voor het vervoer van iemand die buiten bewustzijn is. In dit geval hadden ze ervoor gekozen om verzoeker op de makkelijkste manier te vervoeren, namelijk achterin de bus op zijn buik met zijn hoofd in de rijrichting. Het was niet mogelijk om verzoeker met behulp van een gordel vast te maken. J. zat gehurkt naast verzoeker.

De kortste route van de plek waar ze verzoeker aantreffen naar het politiebureau is via de busbaan. Dit scheelt drie tot vier minuten. Er wordt vaker van deze busbaan gebruik gemaakt. Volgens Br. stelt de korpsleiding dat alleen in noodgevallen gebruik mag worden gemaakt van de busbaan. Wat een noodgeval is, is niet geheel duidelijk, aldus Br. Br. gaf aan dat je kunt betwijfelen of dit een noodgeval was. Ze hadden in dit geval hiervoor gekozen wegens de reisafstand en de situatie van verzoeker. Op het moment van de noodstop reden ze ongeveer 50 tot 60 kilometer per uur. De politiebus kwam nagenoeg tot stilstand en het ABS trad in werking. De maximumsnelheid op dat punt is 30 kilometer per uur.

2.3. Tijdens het onderzoek van de Nationale ombudsman verklaarde politieambtenaar J. onder meer het volgende. De kortste route van de plek waar ze verzoeker aantreffen naar het politiebureau is via de busbaan. Ze maken van deze route gebruik als ze snel ergens naartoe moeten. Hij schatte dat dit ongeveer tien minuten scheelt.

3. De korpsbeheerder achtte de klacht bij brief van 23 november 2005 niet gegrond. Zij stelde dat de houding van verzoeker ertoe had geroepen hem al liggend in de politiebus te vervoeren. Dit is naar omstandigheden zorgvuldig geschied. Verzoeker werd steeds vastgehouden door een politieambtenaar. Dat tijdens de rit naar het politiebureau een noodstop moest worden gemaakt, is uiteraard zeer vervelend. Een verkeerssituatie kan het maken van een noodstop vergen. Blijkens de verklaringen van de politieambtenaren was dit het geval. Helaas kan het maken van een noodstop letsel tot gevolg hebben. Br. sluit niet uit dat dit gebeurd is.

4. In reactie op het standpunt van de korpsbeheerder stelt verzoeker onder meer het volgende. Het punt waar de noodstop is gemaakt is bekend om het drukke chaotische aan- en afrijden van taxi's en auto's. De bestuurder van de politiebus, die bekend moet zijn geweest met de situatie, had zijn snelheid aan de situatie dienen aan te passen.

5. In antwoord op enkele vragen van de Nationale ombudsman stelde de korpsbeheerder onder meer het volgende. Politieambtenaren zijn bij besluit vrijgesteld van de voorschriften van het Reglement Verkeersregels en Verkeerstekens 1990. In dit besluit wordt gesproken van een noodzaakcriterium. De noodzaak van het vertoonde rijgedrag hangt uiteraard af van 'de omstandigheden van het geval'. Dit criterium heeft een ruimere betekenis dan de door politieambtenaar Br. gebezigde term 'noodgevallen'. Een 'noodgeval' of beter de noodzaak om onder omstandigheden te handelen in afwijking van de geldende verkeersregels, doet zich voor indien het belang van de uitvoering van de politietaak zwaarder dient te wegen. Hiervan was volgens de korpsbeheerder in de onderhavige situatie sprake. De betrokken politieambtenaren vonden het terecht noodzakelijk het transport van verzoeker onder die omstandigheden zo kort mogelijk te laten plaatsvinden.

6. In reactie op het verslag van bevindingen stelde verzoeker dat de maximumsnelheid op dat punt 20 kilometer per uur is.

Verder stelde verzoeker dat aan de uitoefening van de bevoegdheden, ontleend aan de vrijstelling, voorschriften zijn verbonden: de veiligheid van het verkeer dient zoveel mogelijk te worden gewaarborgd, en er mag alleen van de vrijstelling gebruik worden gemaakt voor zover dit voor de uitvoering van de opgedragen taken noodzakelijk is. In dit geval raakte verzoeker echter meer gewond dan dat hij al was.

Voorts stelde verzoeker dat de rit in de politiebus mogelijk slechts enkele minuten korter had kunnen duren door via de busbaan te rijden. Deze tijdwinst werd echter tenietgedaan door het overtreden van de verkeersregels en de noodstop.

Beoordeling

7. Het vereiste van professionaliteit houdt in dat ambtenaren met een bijzondere training of opleiding jegens burgers overeenkomstig de standaarden van hun beroepsgroep handelen.

8. De Nationale ombudsman volgt de korpsbeheerder niet in haar stelling dat de situatie van verzoeker maakte dat het transport van verzoeker zo kort mogelijk diende te duren. De politieambtenaren vonden op dat moment een arts of een ambulance immers niet aangewezen.

Uit het onderzoek is gebleken dat verzoeker tijdens het vervoer geboeid op zijn buik op de bodem van de bus lag, waarbij het niet mogelijk was een gordel om te doen. Verzoeker bevond zich derhalve in een weerloze positie. De Nationale ombudsman is van oordeel dat de politie hiermee rekening had moeten houden en de keuze van de route en de snelheid van de bus hierop had moeten aanpassen. Een tijdwinst van drie tot tien minuten staat niet in verhouding tot het risico dat werd genomen door verzoeker met hoge snelheid over de busbaan te vervoeren. Als gevolg hiervan heeft verzoeker een verwonding opgelopen aan

zijn gezicht. Hiermee is gehandeld in strijd met het vereiste van professionaliteit.

De onderzochte gedraging is op dit punt niet behoorlijk.

VI. Ten aanzien van de motivering van de korpsbeheerder om van het advies van de klachtencommissie af te wijken

Bevindingen

1. Verzoeker klaagt erover dat de korpsbeheerder onvoldoende heeft gemotiveerd waarom zij in haar oordeel over de klacht (over het onthouden van medische zorg) van het advies van de klachtencommissie is afgeweken.

2.1. De klachtencommissie achtte de klacht over het onthouden van medische zorg gegrond.

2.2. In het besluit van de korpsbeheerder van 25 mei 2005 staat onder meer het volgende:

"Op grond van artikel 2 Politiewet en de artikelen 24 en 25 van de Ambtsinstructie (...) heeft de politie een zorgplicht. Voormelde artikelen uit de Ambtsinstructie staan echter niet toe hulpbehoevenden tegen hun wil in mee te nemen naar het politiebureau. Gezien de omstandigheden is het politieoptreden in deze, het meenemen van klager naar het politiebureau, alleszins begrijpelijk, doch doordat klager heeft aangegeven niet mee naar het politiebureau te willen staat de Ambtsinstructie deze handelwijze niet toe. De opstelling van klager maakt dat de betrokken politieambtenaren er beter aan hadden gedaan klager ter plaatse te laten dan wel naar de huisartsenpost te brengen. Wel heeft klager op het politiebureau medische hulp gekregen. Klager is dus geen medische zorg/hulp onthouden."

3. De korpsbeheerder acht de klacht, zoals geformuleerd onder VI.1, niet gegrond. Zij stelde hierbij dat ze ter zake de onthouding van medische zorg was afgeweken van het advies van de klachtencommissie. Dit had ze toegelicht in haar besluit van 25 mei 2005. In haar brief van 23 november 2005 lichtte ze dit nader toe (zie onder I. 2.).

Beoordeling

4. Op grond van artikel 9:16 van de Algemene wet bestuursrecht dient de beheerder van een politiekorps, indien de beheerder besluit om het advies van een klachtencommissie niet te volgen, dit in zijn beslissing op de klacht nader te motiveren (zie Achtergrond, onder 6.).

5. Het motiveringsvereiste houdt in dat het handelen van bestuursorganen feitelijk en logisch wordt gedragen door een kenbare motivering.

6. De korpsbeheerder wijkt in haar beslissing af van het advies van de klachtencommissie, zonder daarbij op de argumenten van de klachtencommissie in te gaan. Pas in de brief van 23 november 2005 motiveerde de korpsbeheerder haar oordeel nader. Door in haar beslissing geen nadere motivering te geven en niet in te gaan op de argumenten van de klachtencommissie, heeft de korpsbeheerder gehandeld in strijd met het motiveringsvereiste.

De onderzochte gedraging is op dit punt niet behoorlijk.

VII. Ten aanzien van het niet ingaan op het verzoek om schadevergoeding

Bevindingen

1. Tot slot klaagt verzoeker erover dat de korpsbeheerder niet is ingegaan op verzoekers verzoek om schadevergoeding

2. Op 18 oktober 2004 ontving de Werkgroep Klachten Politieoptreden een brief van de klachtencoördinator. Hierin is onder meer het volgende opgenomen:

"Ik heb er kennis van genomen dat u opgeeft dat verzoeker door het optreden van de politie schade heeft geleden. Na afronding van het klachtenonderzoek zult u nader bericht ontvangen of deze schadeclaim als dan niet door de politie zal worden gehonoreerd."

3. Op 11 januari 2005 ontving de Werkgroep Klachten Politieoptreden een brief van de korpsbeheerder. Hierin is onder meer het volgende opgenomen:

"Met betrekking tot de door u geclaimde schade deel ik u mede dat ik het dossier ter behandeling heb doorgegeven aan de juridische afdeling van de regiopolitie Gelderland-Zuid. Over de afwerking van deze schadeclaim zult u separaat worden ingelicht."

4. In reactie op deze klacht liet de korpsbeheerder bij brief van 23 november 2005 weten de klacht niet gegrond te achten. Zij stelde hierbij onder meer het volgende. Bij brief van 14 oktober 2004 verzocht verzoeker de korpsbeheerder te berichten of het korps aansprakelijkheid aanvaarde voor de door verzoeker gestelde schade. In de ontvangstbevestiging van 18 oktober 2004 was onder meer aangegeven dat na afronding van het klachtonderzoek zou worden beoordeeld of het korps aansprakelijkheid trof. De handelwijze was derhalve aan verzoeker kenbaar gemaakt en gevolgd. Wel was het zorgvuldiger geweest in de begeleidende brief bij de formele afdoening aan te geven dat wanneer deze zaak aan de Nationale ombudsman zou worden voorgelegd de schadeclaim pas na afronding daar in behandeling zou worden genomen.

Bij brief van 7 november 2005 specificeerde verzoeker de schade nader. Verzoeker zou als gevolg van verwondingen diverse kosten hebben moeten maken. De korpsbeheerder

stelde verder dat ze geen reden had om aan te nemen dat verzoeker als gevolg van de verwondingen zodanig is beperkt in zijn bewegings- en vervoersmogelijkheden als door hem gesteld wordt. Zij stelde dat ze niet kan uitsluiten dat verzoeker angstgevoelens en slaap- en concentratieproblemen heeft. Voor het overige volstond de korpsbeheerder met een kennisneming van de gestelde schadeposten. Na de beoordeling van de klacht door de Nationale ombudsman zal in een afzonderlijk traject de aansprakelijkheid c.q. schade worden beoordeeld. De schadeclaim zal daarbij worden voorgelegd aan de verzekeraar van de politie.

Beoordeling

5. Het vereiste van rechtszekerheid houdt onder meer in dat gerechtvaardigde verwachtingen van burgers en organisaties jegens bestuursorganen door die bestuursorganen worden gehonoreerd.

6. Uit het onderzoek is gebleken dat de korpsbeheerder verzoeker heeft bericht dat ze een beslissing zou nemen over zijn verzoek om schadevergoeding, na afronding van het klachtonderzoek door de politie. Dit is niet gebeurd. Het feit dat de Nationale ombudsman een onderzoek had ingesteld naar de klacht doet hieraan niet af. Door niet - zoals toegezegd in de brief van 18 oktober 2005 - na afronding van het klachtonderzoek van de politie een beslissing te nemen op het verzoek om schadevergoeding, heeft de korpsbeheerder gehandeld in strijd met het vereiste van rechtszekerheid.

De onderzochte gedraging is op dit punt niet behoorlijk.

7. Met instemming heeft de Nationale ombudsman ervan kennis genomen dat de korpsbeheerder na de beoordeling van de klacht door de Nationale ombudsman een beslissing zal nemen over het verzoek om schadevergoeding.

Conclusie

De klacht over de onderzochte gedraging van het regionale politiekorps Gelderland-Zuid te Nijmegen, is

gegrond ten aanzien van:

- het onthouden van medische zorg, wegens schending van het vereiste van professionaliteit;
- het met geweld tegen de grond werken, wegens schending van het evenredigheidsvereiste;
- het slepen van verzoeker, wegens schending van het evenredigheidsvereiste;

- het roekeloos rijden, wegens schending van het vereiste van professionaliteit;
- de motivering van de korpsbeheerder bij afwijkend oordeel, wegens schending van het motiveringsvereiste;
- het niet ingaan op het verzoek om schadevergoeding, wegens schending van het vereiste van rechtszekerheid.

De Nationale ombudsman onthoudt zich van een oordeel ten aanzien van het optillen van verzoeker aan zijn handboeien.

De Nationale ombudsman heeft met instemming ervan kennisgenomen dat de korpsbeheerder na de beoordeling van de klacht door de Nationale ombudsman een beslissing zal nemen over het verzoek om schadevergoeding.

Uit het onderzoek is gebleken dat de politieambtenaren zich geen raad wisten met de situatie. Het verwarde gedrag van verzoeker bemoeilijkte de keuze van de politieambtenaren. Als de politieambtenaren in eerste instantie hadden gekozen voor het regelen van alternatieve hulpverlening, zoals het bellen van een huisarts of verzoeker naar de huisartsenpost te brengen, dan waren de overige klachten achterwege gebleven. De Nationale ombudsman betwist niet de intentie van de politieambtenaren om verzoeker te willen helpen. Echter, de keuze van de politie om verzoeker tegen zijn wil in mee te nemen naar het politiebureau was in dit geval niet de juiste.

Onderzoek

Op 16 augustus 2005 ontving de Nationale ombudsman een verzoekschrift van de heer A. te Nijmegen, ingediend door de Werkgroep Klachten Politieoptreden te Nijmegen, met een klacht over een gedraging van het regionale politiekorps Gelderland-Zuid te Nijmegen.

Naar deze gedraging, die wordt aangemerkt als een gedraging van de beheerder van het regionale politiekorps Gelderland-Zuid (de burgemeester van Nijmegen), werd een onderzoek ingesteld.

In het kader van het onderzoek werd de korpsbeheerder verzocht op de klacht te reageren en een afschrift toe te sturen van de stukken die op de klacht betrekking hebben.

In verband met zijn verantwoordelijkheid voor justitieel politieoptreden werd ook de hoofdofficier van justitie te Arnhem over de klacht geïnformeerd en in de gelegenheid gesteld zijn zienswijze kenbaar te maken, voor zover daarvoor naar zijn oordeel reden was.

De genoemde hoofdofficier van justitie maakte van deze gelegenheid geen gebruik.

Tijdens het onderzoek kregen de korpsbeheerder en verzoeker de gelegenheid op de door ieder van hen verstrekte inlichtingen te reageren.

Tevens zijn verklaringen opgenomen van politieambtenaren Br. en J. Daarnaast is medische informatie opgevraagd bij huisarts L. en huisarts Jo. Van huisarts Jo. is ook een verklaring opgenomen.

Het resultaat van het onderzoek werd als verslag van bevindingen gestuurd aan betrokkenen. De korpsbeheerder en betrokken politieambtenaren deelden mee zich met de inhoud van het verslag te kunnen verenigen. De reactie van verzoeker gaf aanleiding het verslag op een enkel punt te wijzigen en aan te vullen.

Informatieoverzicht

De bevindingen van het onderzoek zijn gebaseerd op de volgende informatie:

Verzoekschrift van verzoeker van 11 augustus 2005, ontvangen op 16 augustus 2005.

Intern klachtdossier van de politie, ontvangen op 29 augustus 2005.

Standpunt van de korpsbeheerder van 23 november 2005.

Reactie van verzoeker van 12 januari 2006.

Reactie van de korpsbeheerder op de brief van verzoeker van 12 januari 2006, ontvangen op 1 maart 2006.

Telefonische verklaring van politieambtenaar Br. van 13 maart 2006.

Telefonische verklaring van politieambtenaar J. van 14 maart 2006.

Telefonische verklaring van huisarts Jo. van 31 maart 2006.

Medische informatie, door verzoeker opgevraagd bij huisarts L., ontvangen op 31 maart 2006.

Medische informatie opgevraagd bij huisarts Jo., ontvangen op 25 april 2006.

Reactie verzoeker op de afgelegde verklaringen van 23 mei 2006.

Reactie korpsbeheerder op aanvullende vragen van de Nationale ombudsman, ontvangen op 6 juni 2006.

Bevindingen

Zie onder Beoordeling.

Achtergrond

1. Politiewet 1993

Artikel 2

"De politie heeft tot taak in ondergeschiktheid aan het bevoegde gezag en in overeenstemming met de geldende rechtsregels te zorgen voor de daadwerkelijke handhaving van de rechtsorde en het verlenen van hulp aan hen die deze behoeven."

2. Ambtsinstructie voor de politie, de Koninklijke marechaussee en de buitengewoon opsporingsambtenaar

Artikel 24

"1. De ambtenaar draagt er zorg voor personen met lichte verwondingen, ziekteverschijnselen en personen ten aanzien van wie twijfel op dit punt bestaat, de weg te wijzen naar een huisarts of naar een

E.H.B.O.-afdeling van een ziekenhuis. Indien dat noodzakelijk is, verleent de ambtenaar bemiddeling bij het verkrijgen van passend vervoer.

2. De ambtenaar draagt er zorg voor dat personen met ernstige verwondingen en bewustelozen, waar onder mede worden verstaan personen die niet wekbaar of niet aanspreekbaar zijn, per ambulance naar het ziekenhuis worden vervoerd. De gegevens omtrent aard en omstandigheden van de gebeurtenis die tot de ziekte-toestand heeft geleid, alsmede de op de persoon aangetroffen medische gegevens en geneesmiddelen, worden door hem ter beschikking van de medische hulpverleners gesteld."

Artikel 25

"1. De ambtenaar draagt er zoveel mogelijk zorg voor dat personen die door drankgebruik, dan wel door andere oorzaken, onmiddellijk gevaarlijk zijn, hetzij voor de openbare orde, veiligheid, of gezondheid, hetzij voor zichzelf, op de meest geschikte wijze van openbare plaatsen als bedoeld in artikel 1 van de Wet openbare manifestaties, worden verwijderd. Onder openbare plaatsen worden mede verstaan vervoermiddelen die zich bevinden op deze plaatsen, een en ander voor zover niet gebezigd als woning.

2. De ambtenaar draagt personen als bedoeld in het eerste lid over aan het eigen zorgkader, voor zover de omstandigheden zulks toelaten. Zij kunnen bij het ontbreken van opvangmogelijkheden elders, bij wijze van hulpverlening, op het politie- of brigadebureau worden ondergebracht, indien dit nodig is voor hun bescherming en dit niet tegen hun wil

geschiedt.

3. Voor personen als bedoeld in het eerste lid, van wie bekend is dat zij geestelijk gestoord zijn of die geestelijk gestoord lijken, waarschuwt de ambtenaar de arts, nadat zo mogelijk getracht is contact te zoeken met de eigen huisarts."

Artikel 32, eerste lid

"1. In het geval er aanwijzingen zijn dat een ingeslotene medische bijstand behoeft dan wel er bij deze persoon medicijnen zijn aangetroffen, overlegt de ambtenaar met de arts. De ambtenaar overlegt eveneens met de arts indien de ingeslotene zelf om medische bijstand of medicijnen vraagt."

3. Algemene wet bestuursrecht

Artikel 9:16

"Indien de conclusies van het bestuursorgaan afwijken van het advies, wordt in de conclusies de reden voor die afwijking vermeld en wordt het advies meegezonden met de kennisgeving, bedoeld in artikel 9:12."